

ZAMISLI
DRUGAČIJU
HRVATSKU.

A large group of people, including men and women of various ages, are posed on a street, filling the frame from the foreground to the background. They are arranged in many rows, creating a sense of a large gathering. The entire image is overlaid with a semi-transparent blue filter. In the background, there are buildings with signs, including one that says 'DOLAC' and another that says 'PLAC'.

MOŽEMO!

PROGRAMSKI PRIORITYI
za nacionalne izbore 2024.

Okosnice programa

1 Zelena i otporna
ekonomija po mjeri ljudi i
okoliša

2 Pravedna i jednaka
država i društvo koji
brinu za ljude

3 Snažan i odgovoran
javni sektor u službi
građana

4 Sigurne i solidarne
ravnopravnost, ljudska
sigurnost i otpornost na
klimatske promjene

Zelena i otporna ekonomija u službi čovjeka i okoliša

Napravit ćemo zaokret od neuspješnog društveno-ekonomskog modela koji karakteriziraju s jedne strane klijentelizam, rentijerstvo i dominacija jedne grane, a s druge odumiranje proizvodnje, niske plaće, nejednakost i neuravnotežena razvijenost.

Nasuprot tome, stvorit ćemo ekonomski model koji proizvodi dobra i usluge za zelenu transformaciju i postizanje klimatske neutralnosti, stvara ekonomsku jednakost, visoku kvalitetu života za one koji žive od rada te ujednačen i održiv razvoj svih dijelova Hrvatske.

1.

Podrška zelenoj reindustrijalizaciji

2.

Poljoprivreda i ribarstvo

3.

Zaštita okoliša i prirode

4.

Energetika i energetska tranzicija

5.

Gospodarenje otpadom

6.

Održivi promet

7.

Održivi turizam

8.

Rad i sindikalno organiziranje

9.

Digitalna politika

1.1 Podrška zelenoj reindustrijalizaciji

Razvojem ćemo upravljati kroz paletu industrijskih, ekonomskih i socijalnih politika, razvijat ćemo zelenu proizvodnju s visokom dodanom vrijednošću, ulagati u istraživanje, razvoj i inovacije, cjeloživotno učenje i stvaranje kvalitetnih radnih mjesta.

Jasno ćemo trasirati strateške razvojne pravce i ključne razvojne projekte za narednih deset godina, kako bi gospodarski subjekti znali usmjeriti svoje investicije i prilagoditi svoju proizvodnju.

MOŽEMO!

1. Zelena i otporna ekonomija u službi čovjeka i okoliša

1.1 Podrška zelenoj reindustrijalizaciji

01 **Strateška područja** zelene reindustrijalizacije vidimo primarno u energetici, proizvodnji hrane, razvoju održivog prometa i obnovi stambenog fonda.

02 U ovim ćemo područjima uspostaviti **strateška nacionalna partnerstva države s javnim i privatnim tvrtkama na desetogodišnje razdoblje**. Država će pružati financiranje razvoja, a zauzvrat se od tvrtki očekuju ulaganja u povećanje produktivnosti, rast plaća i poštivanje sindikalnog pregovaranja.

03 Osigurat ćemo institucionalnu i financijsku **podršku za istraživanje, razvoj i inovacije** u strateškim područjima zelene transformacije.

04 Poticat ćemo **rast mikro, malih i srednjih tvrtki** kroz veću dostupnost kapitala HBOR-a i HPB-a u strateškim sektorima, kao i integraciju malih i srednjih poduzeća u nacionalna partnerstva.

1.2 *Poljoprivreda i ribarstvo*

Kako bismo osigurali zdravu hranu za građane, podržali naše poljoprivrednike i ribare te postigli prehrambenu samodostatnost, razvijat ćemo poljoprivredu i ribarstvo otporne na klimatske promjene te fokus postaviti na lokalno proizvedenu hranu.

MOŽEMO!

1. Zelena i otporna ekonomija u službi čovjeka i okoliša

1.2 Poljoprivreda i ribarstvo

01 Izmijenit ćemo kriterije i sustav **poticaja**, podržati obiteljska gospodarstva i ekološki uzgoj te obnavljati degradirana tla.

02 Podržat ćemo domaće poljoprivrednike **uvođenjem zelene javne nabave** u sve javne ustanove.

03 Bolje ćemo upravljati poljoprivrednim resursima. Poljoprivrednicima ćemo po **simboličnoj cijeni** dati **državna poljoprivredna zemljišta** koja nisu u funkciji, uz ubrzane procedure.

04 Poticat ćemo **održivi razvoj ribarstva** uz pomoć modela zajedničkog upravljanja. Provodit ćemo aktivne mjere zaštite i praćenja morskih ekosustava s ciljem povećanja ribljeg fonda.

1.3 *Zaštita okoliša i prirode*

Zbog izuzetnih ekosustava i biološke raznolikosti na relativno maloj površini, zaštita prirode i okoliša temelj je razvoja Hrvatske. Zdravi ekosustavi omogućuju sigurnost hrane, vode i obnovljivih dobara, ublažavaju posljedice zagađenja i prirodnih nepogoda. Osigurat ćemo učinkovitu zaštitu okoliša, povećati zaštićena područja i sprječavati onečišćenje.

MOŽEMO!

1. Zelena i otporna ekonomija u službi čovjeka i okoliša

1.3 Zaštita okoliša i prirode

01 Ponovno ćemo uspostaviti **Agenciju za zaštitu okoliša i prirode**. Jačat ćemo inspekcijski nadzor na nacionalnom i županijskom nivou.

02 Smanjit ćemo zagađenje zraka poticanjem javnog prijevoza i elektrifikacijom prometa te urbanističkim strategijama kao što su drvoredi uz prometnice, parkovi i urbane šume.

03 Smanjit ćemo upotrebu pesticida i gnojiva edukacijom o racionalnoj upotrebi i poticanjem održive poljoprivrede.

04 Povećat ćemo udio zaštićenih područja radi očuvanja ekosustava i bioraznolikosti, sprječavanja prekomjerne eksploatacije šuma i voda te očuvanja našeg obalnog područja i morskih ekosustava.

1.4 Energetika i energetska tranzicija

Cilj naše energetske politike je značajno povećati razinu energetske samodostatnosti i sigurnosti, osigurati priuštivu energiju građanima iz obnovljivih izvora energije te istovremeno smanjiti emisije stakleničkih plinova. Osigurat ćemo investicije u energetska učinkovitost i obnovljive izvore energije te otvoriti ulaganja u OIE za građane.

MOŽEMO!

1. Zelena i otporna ekonomija u službi čovjeka i okoliša

1.4 Energetika i energetska tranzicija

- 01** Ubrzat ćemo **solarizaciju**: značajno ćemo povećati broj fotonaponskih elektrana na javnim i privatnim zgradama te razviti model građanske participacije u solarizaciji energetskog sustava.
- 02** Uklonit ćemo **prepreke koje koče razvoj energetskih zadruga i dijeljenje energije među građanima**. Značajnim državnim sufinanciranjem podržati ćemo kućanstva u proizvodnji energije.
- 03** Pokrenut ćemo velika **ulaganja u energetska obnova** višestambenih privatnih zgrada i zgrada javne namjene u svrhu uštede energije, smanjenja stakleničkih plinova i manjih računa za grijanje i hlađenje.
- 04** **Investicijama u zelenu tranziciju** pokrenut ćemo i gospodarstvo, naročito u proizvodnji dijelova za solarne elektrane i vjetroelektrane, ulaganjima u održivi promet, obnovu zgrada i modernizaciju hidrocentrala.

1.5 *Gospodarenje otpadom*

Uspostavit ćemo cjeloviti sustav gospodarenja otpadom kao dio kružne ekonomije koji će organizirati, provoditi i nadzirati država u suradnji s regionalnom i lokalnom samoupravom.

Sustav će biti organiziran u skladu s hijerarhijom gospodarenja otpadom i usmjeren na ostvarivanje osnovnih ciljeva Zelenog plana EU: minimalno 60 % recikliranog ili ponovno uporabljenog komunalnog otpada do 2030. godine, odlaganje maksimalno 10 % komunalnog otpada na odlagalištima do 2035., smanjenje emisija CO₂ za 55 % u odnosu na 1990. godinu.

MOŽEMO!

1. Zelena i otporna ekonomija u službi čovjeka i okoliša

1.5 Gospodarenje otpadom

01 Donijet ćemo **Strategiju kružne ekonomije** temeljenu na hijerarhiji gospodarenja otpadom.

02 Osigurat ćemo **stvarnu provedbu individualizacije i naplate komunalnog otpada** po principu "što manje proizvedem, manje plaćam".

Financirat ćemo izgradnju **infrastrukture za obradu odvojeno prikupljenog otpada i centara za gospodarenje otpadom**.

03 Organizirat ćemo **burzu otpada** u okvirima mogućnosti i potreba RH.

04 Osigurat ćemo državno financiranje uspostave **centara za ponovnu uporabu**, kao i zakonski okvir koji će olakšati i proširiti mogućnosti ponovne uporabe.

05 Financirat ćemo razvoj društvenih i poslovnih inovacija s ciljem **smanjenja nastanka otpada** i poticati plasman proizvoda koji to omogućuju.

1.6 *Razvoj održivog prometa*

Cilj naše prometne politike je bolja povezanost, modernizacija i održivost prometa, povećanje dostupnosti javnog prijevoza i kvalitete života za sve stanovnike Hrvatske, kao i jačanje regionalne integracije i razvoja manje razvijenih dijelova Hrvatske.

MOŽEMO!

1. Zelena i otporna ekonomija u službi čovjeka i okoliša

1.6 Razvoj održivog prometa

- 01** Učinit ćemo **javni prijevoz dostupnijim, priuštivijim i zelenijim**: smanjit ćemo stopu PDV-a na javni prijevoz, a gradove podržavati u elektrifikaciji javnog prijevoza kroz nabavu električnih autobusa i autobusa na vodik.
- 02** Uspostavit ćemo **brze željezničke linije**: modernizirat ćemo postojeće i izgraditi nove trase na međunarodnim koridorima, pogotovo Zagreb–Rijeka i Zagreb–Split. U velikim regijama Zagreba, Splita, Osijeka i Rijeke ulagat ćemo u funkcionalno spajanje željeznice sa sustavima javnog gradskog prijevoza.
- 03** Kvalitetnije ćemo **povezati otoke i kopno** te intenzivirati promet između otoka, poticati nabavu brodova koji će moći pouzdanije prometovati prema vanjskim otocima, posebice u zimskim mjesecima.
- 04** Povećat ćemo **aktivnu mobilnost** te ulaganja u izgradnju pješačke i biciklističke infrastrukture.

1.7 *Turizam*

Turizam se u Hrvatskoj mora odmaknuti od neplanskog i neodrživog razvoja, čija se korist u velikoj mjeri odlijeva van zemlje, te okrenuti prema razvoju održivog turizma koji balansira gospodarsku korist, kvalitetu života lokalnog stanovništva i očuvanje okoliša.

MOŽEMO!

1. Zelena i otporna ekonomija u službi čovjeka i okoliša

1.7 Turizam

- 01** Zaustavit ćemo daljnju prekomjernu izgradnju i apartmanizaciju te bolje zaštititi obalu, spriječiti rast cijena nekretnina i pražnjenje povijesnih jezgri kroz, primjerice, modele priuštivog javnog stanovanja.
- 02** Osigurat ćemo da **korist od turizma ide domaćim proizvođačima**: poticati ćemo ponudu lokalno proizvedene hrane u turističkoj ponudi te osmisliti sustav certificiranja turističko-ugostiteljskih objekata koji u svojoj ponudi imaju visok postotak lokalnih proizvoda.
- 03** Uskladit ćemo smještajne kapacitete s kapacitetima lokalne infrastrukture, a poreznom politikom prestat ćemo favorizirati kratkoročni najam nauštrb dugoročnog.
- 04** Smanjit ćemo izrazitu sezonalnu i geografsku koncentraciju turističkih aktivnosti **razvojem cjelogodišnje turističke ponude** (ruralni turizam, eko turizam, gastroturizam) i povezivanjem turizma s kulturom, sportom, zdravstvom i obrazovanjem.
- 05** Poticati ćemo **bolje uvjete rada u turizmu** kroz stroži nadzor te poticanjem granskog kolektivnog pregovaranja.

1.8

Rad i sindikalno organiziranje

Stvorit ćemo suvremena, bolje plaćena i sigurna radna mjesta s održivim radnim vremenom, boljom ravnotežom privatnog i poslovnog života, prilagođena suvremenim izazovima. Rastom plaća, širenjem kolektivnih ugovora, suzbijanjem prekarnog rada i strožim nadzorom nad poštivanjem dogovorenih standarda osigurat ćemo bolje uvjete rada.

MOŽEMO!

1.8 Rad i sindikalno organiziranje

01 U javnom sektoru ćemo sustavno **povećavati plaće** s ciljem ubrzanog približavanja EU prosjeku. U privatnom sektoru ćemo poticati rast plaća kroz gransko kolektivno pregovaranje, rast produktivnosti i investicije u tehnologije, ulaganje u sektore zelene tranzicije te strateška nacionalna partnerstva države s javnim i privatnim poduzećima.

02 **Poboljšavat ćemo uvjete rada u svim sektorima:** poticati ćemo širenje granskih kolektivnih ugovora, pojačati inspekcije, uvesti kazne za poslodavce koji krše propise prema postotku godišnjeg prihoda, a pozitivno vrednovati one koji se drže standarda.

03 Stvarat ćemo **sigurne oblike rada:** strože regulirati platformski i agencijski rad, *insourceati* poslove u javnom sektoru gdje god je moguće, štiti prava domaćih i stranih radnika, stipendirati deficitarna zanimanja i razvijati programe za obrazovanje odraslih.

04 Omogućit ćemo **veću ravnotežu između privatnog i poslovnog života:** strože nadzirati prekovremeni rad, omogućiti pravo na isključivanje nakon radnog vremena, rad od kuće uz adekvatne uvjete, te povećati naknade za roditeljski dopust kao i trajanje plaćenog očinskog dopusta.

1.9 ***Digitalizacija***

Regulirat ćemo nove tehnologije umjetne inteligencije, provoditi tehnološko i medijsko opismenjavanje od djetinjstva do starosti i unaprijediti digitalne javne usluge. IT-sektor je zamašnjak ekonomske aktivnosti, a kroz industrijsku politiku poticat ćemo ga da doprinosi zelenoj transformaciji.

MOŽEMO!

1. Zelena i otporna ekonomija u službi čovjeka i okoliša

1.9 Digitalizacija

- 01** Poticat ćemo **razvoj IT sektora** većom dostupnošću investicijskog i obrtnog kapitala za mikro, male i srednje tvrtke kroz HBOR i HPB te uključivanjem IT tvrtki u nacionalna strateška partnerstva.
- 02** Poticat ćemo **povratak domaćih IT stručnjaka** kao i privlačenje stručnjaka i studenata iz inozemstva povećanjem kvalitete radnih mjesta, života i investicijskog okvira te stipendiranjem i internacionalizacijom istraživačkog sektora.
- 03** Razvijat ćemo nove “pakete” javnih e–usluga organizirane prema životnim ili poslovnim situacijama građana te ćemo **uvesti i mobilnu aplikaciju e–Građani**.
- 04** Dok pripremamo cjeloviti regulatorni okvir za umjetnu inteligenciju, izmijenit ćemo postojeće zakone kako bismo spriječili njene zloupotrebe.
- 05** Ulagat ćemo u dostupnost širokopojasnog interneta, rad na daljinu, razvijati nove tehnologije za pomoć radnicima u fizički zahtjevnim poslovima i adaptivne tehnologije za osobe s invaliditetom te **olakšati uključivanje u svijet rada i poduzetništvo** u slabije razvijenim krajevima.

Pravedno i jednako: društvo i država koji brinu za ljude

Osigurat ćemo zaokret od socijalne države koja brine za rijetke prema državi koja brine za građane u svakoj fazi njihova života, smanjuje društvene nejednakosti i prioritizira dobrobit građana kroz velika ulaganja u mirovinski sustav, svima dostupno stanovanje, zdravstvo, obrazovanje i socijalne usluge od najranijeg djetinjstva do duboke starosti.

Poticat ćemo društvene aktivnosti koje nas odmiču od društvene polarizacije i fragmentacije i vode prema društvu koje brine za ljude i zajednicu, ulaže u zajedničke javne prostore te kulturne i rekreativne programe za građane.

1.

Zdravstvo

2.

Socijalna skrb

3.

Mirovinski sustav

4.

Stanovanje

5.

Mladi

6.

Odgoj i obrazovanje

7.

Visoko obrazovanje i znanost

8.

Kultura

9.

Mediji

10.

Sport

2.1 Zdravstvo

Naš cilj je omogućiti kvalitetno, održivo i svima dostupno zdravstvo. Osigurat ćemo dostupne i brže zdravstvene usluge u javnom sektoru za sve građane, jačati primarnu zdravstvenu zaštitu, ulagati u prevenciju bolesti i poticati zdrave životne navike.

MOŽEMO!

2. Pravedno i jednako društvo i država koja brine za ljude

2.1 Zdravstvo

01 Jačat ćemo sustav obiteljskih liječnika i smanjiti potrebu za upućivanjem pacijenata na sekundarnu i tercijarnu razinu skrbi uz revalorizaciju rada obiteljskih liječnika.

02 Javna sredstva za strateške projekte ćemo usmjeriti u javno zdravstvo, a ne privatni sektor. Liste čekanja rješavat ćemo unutar javnog zdravstva, umjesto plaćanja usluga privatnicima iz sredstava HZZO-a.

03 Osigurat ćemo dovoljan broj liječnika u javnom zdravstvu **poticanjem deficitarnih specijalizacija te poboljšanjem uvjeta rada u geografski deficitarnim područjima.**

04 Ulagat ćemo u **programe prevencije bolesti i rane detekcije malignih bolesti,** a građane koji se odazovu na programe stimulirat ćemo npr. smanjenjem troškova za dopunsko zdravstveno osiguranje.

2. Pravedno i jednako društvo i država koja brine za ljude

2.1 Zdravstvo

05 Osigurat ćemo **dostupnu skrb za mentalno zdravlje**, posebice djece i mladih, značajnim povećanjem kvota i poticaja za specijalizacije te osiguravanjem mobilnih timova u školama i nepokrivenim dijelovima zemlje.

2.2 *Socijalna skrb*

Jačat ćemo brigu za ljude i zajednicu. Prepoznat ćemo različite potrebe građana i osigurati snažnu podršku djeci i mladima, obiteljima, starijim sugrađanima i osobama s invaliditetom – u različitim životnim situacijama.

MOŽEMO!

2. Pravedno i jednako društvo i država koja brine za ljude

2.2 Socijalna skrb

01 **Osigurati ćemo podršku obiteljima s različitim životnim potrebama:** psihosocijalnu podršku, podršku roditeljstvu, socijalno mentorstvo usmjereno na rješavanje kriznih ili nepovoljnih životnih situacija, financijsku podršku jednoroditeljskim obiteljima i samohranim roditeljima, pristup medicinski potpomognutoj oplodnji.

02 **Ulagati ćemo u djecu i mlade:** uz dostupne i priuštive vrtiće, uvesti ćemo univerzalni dječji doplatak, vratiti psihologe i stručne timove socijalnih radnika u škole, unaprijediti udomiteljstvo i posvajanje većim naknadama, stručnom podrškom te širenjem kruga udomitelja (uključujući i istospolne parove) i većim kapacitetima organiziranog stanovanja za djecu bez odgovarajuće skrbi.

03 **Uvesti ćemo dodatne mjere za prevenciju siromaštva:** sustavno ćemo podizati socijalne naknade sukladno riziku od siromaštva, osigurati inflacijske dodatke, zaštititi ovršene građane kroz lakšu otplatu duga i regulaciju agencija za naplatu potraživanja.

2.2 Socijalna skrb

04 **Osigurati ćemo veću podršku za osobe s invaliditetom (OSI):** kreirati ćemo zaseban Vladin ured za OSI u svrhu bolje koordinacije usluga, jačati osobnu asistenciju, povećati fond stanova za neovisno življenje, prilagođavati postojeće stanove i javne zgrade za OSI, učiniti pristupačnim cestovni i međugradski promet, širiti mreže centara za cjelovitu skrb u manjim regionalnim centrima, povećati broj stipendija.

05 Uz osiguravanje dostojanstvenih mirovina, **razvijati ćemo socijalne usluge za starije osobe:** mreže dnevnih centara i boravka za starije osobe, pomoć u kući uz mogućnost organizirane prehrane, uvesti mobilne timove liječnika i socijalnih radnika u lokalnim zajednicama. Reformirati ćemo liste čekanja u domovima za starije po modelu pravednosti i potrebe, osigurati adekvatno financiranje domova za starije te strože regulirati ugovor o dosmrtnom uzdržavanju.

2.3 *Mirovinski sustav*

Umjesto točkastih izmjena sustava i jednokratnih dodataka na mirovine, planski i sistemski ćemo podići sve mirovine i omogućiti dostojanstven život od mirovine svim umirovljenicima.

MOŽEMO!

2. Pravedno i jednako društvo i država koja brine za ljude

2.3 Mirovinski sustav

01 Povrh redovitih polugodišnjih usklađenja, u **mandatu ćemo podići sve mirovine** određene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju **realno za 10 %**. To kanimo postići sistemskim povećanjem mirovina za približno 2,5 % u svakoj godini mandata. Za svo to vrijeme mirovine će se i dalje usklađivati polugodišnje sukladno važećoj formuli koja prati rast plaća i cijena. Na taj način prosječna starosna mirovina za 40 godina staža doseći će razinu od 67 % prosječne plaće.

2.4 **Stanovanje**

Našim programom uhvatit ćemo se ukoštac s rastućim cijenama stanova, rješavat ćemo stambeno pitanje naših građana osiguravanjem priuštivog najma javnih stanova, razvojem neprofitne stanogradnje te povećanjem sigurnosti najmoprimaca.

MOŽEMO!

2. Pravedno i jednako društvo i država koja brine za ljude

2.4 Stanovanje

01 Povećat ćemo javni stambeni fond kupnjom ili gradnjom novih stambenih jedinica i značajnim, progresivnim povećanjem proračuna za tu svrhu.

02 Novim Zakonom o najmu stanova osigurat ćemo veću zaštitu i sigurnost najmoprimaca i regulirati zaštitu imovine najmodavaca.

03 Osigurat ćemo uvjete za razvoj neprofitnog stambenog sektora.

04 Dat ćemo više alata jedinicama lokalne samouprave kako bi mogle ograničiti dnevni najam, agresivnu turistifikaciju i gentrifikaciju. Gradit ćemo nove studentske domove kako bismo smanjili pritisak na tržište najma u sveučilišnim gradovima.

05 Radit ćemo na razvoju politika smještaja u slučaju prirodnih nepogoda.

2.5 *Odgoj i obrazovanje*

Izgradit ćemo odgojno–obrazovni sustav koji doprinosi osobnoj i društvenoj dobrobiti te ekološkoj održivosti. Smanjit ćemo obrazovne nejednakosti i osigurati veću dostupnost obrazovanja, izgraditi kvalitetniji sustav i povećati atraktivnost rada u obrazovnom sustavu.

MOŽEMO!

2. Pravedno i jednako društvo i država koja brine za ljude

2.5 Odgoj i obrazovanje

01 Osigurat ćemo dostupne i priuštive vrtiće za svu djecu, uspostaviti transparentno i pravedno financiranje vrtića za sve jedinice lokalne samouprave te težiti jednakim plaćama i uvjetima rada za sve zaposlenika dječjih vrtića u RH.

02 Uvest ćemo građanski odgoj i obrazovanje u sve škole kao obvezni predmet.

03 Smanjit ćemo pritisak ocjena na učenike novim modelom vrednovanja učeničkih postignuća koje će izraditi stručna skupina na temelju podloge izrađene u okviru inicijative za Cjelovitu kurikularnu reformu.

2. Pravedno i jednako društvo i država koja brine za ljude

2.5 Odgoj i obrazovanje

04 Zadržat ćemo opće obrazovne sadržaje u srednjim strukovnim školama polazeći od uvjerenja da škole ne mogu biti samo mjesta pripreme učenika za tržište rada već i za osobni razvoj te djelovanje za dobrobit zajednice.

05 Škole ćemo učiniti mjestom zelene transformacije i otpornosti kroz zelenu javnu nabavu, školske vrtove i učenje održivog ponašanja, ali i kroz obnovu škola.

2.6

Visoko obrazovanje i znanost

Značajno ćemo povećati ulaganje u znanost i istraživanje, osigurati bolju i pravedniju politiku plaća u sustavu, izgraditi kvalitetniji sustav financiranja istraživanja i vrednovanja znanstvenog rada kao i podršku za kvalitetan rad u nastavi.

MOŽEMO!

2. Pravedno i jednako društvo i država koja brine za ljude

2.6 Visoko obrazovanje i znanost

MOŽEMO!

01 Osigurat ćemo znatno povećanje ulaganja u znanost i istraživanje (na više od 2,5 %), te u visoko obrazovanje (na više od 1 % BDP-a). Uspostavit ćemo održivi sustav financiranja programskih ugovora.

02 Unaprijedit ćemo autonomiju, pravednost, efikasnost i odgovornost u institucijama u visokom obrazovanju i znanosti, izmjenama Zakona i Uredbe o plaćama. Stvorit ćemo uvjete za efikasnije poslovanje, raznovrsniji sustav financiranja i vrednovanje znanstveno-istraživačkog rada

03 Poticat ćemo pedagoško usavršavanje nastavnika i uvesti edukaciju za poslovno i odgovorno upravljanje.

04 Provest ćemo funkcionalno spajanje institucija s ciljem interdisciplinarnosti studijskih programa, znanstvene i umjetničke suradnje jer želimo da sveučilišta ukupno reflektiraju sve ili većinu svjetskih disciplina i polja neovisno o njihovoj zapošljivosti/isplativosit, no programski kvalitetno i kvotno primjereno.

2.7 **Kultura**

Kultura treba osigurati prostor dijaloga u društvu u kojem živimo, stvoriti prostor za nastanak i razvoj novih praksi te očuvati tradiciju i baštinu u njenoj raznolikosti. Osigurat ćemo dostupnost kulture svim građanima i u svim sredinama, unaprijediti produkcijske i radne uvjete u kulturnom sektoru te snažnije povezati kulturni sektor s drugim poljima.

MOŽEMO!

2. Pravedno i jednako društvo i država koja brine za ljude

2.7 Kultura

MOŽEMO!

- 01 Omogućit ćemo veću dostupnost kulture** kroz vaučere za građane za kulturne događaje, razvoj decentraliziranih društveno-kulturnih centara širom zemlje, proizvodnju i distribuciju sadržaja prema različitim društvenim skupinama, uključujući i socijalno deprivilegirane.
- 02 Udvostručit ćemo proračunska sredstva za programe u kulturi.**

- 03 Unaprijedit ćemo radne uvjete u kulturi,** pogotovo za nezavisni sektor i slobodne umjetnike, povećat ćemo koeficijente za doprinose za samostalne umjetnike
- 04 Poticat ćemo međusobnu suradnju** tijela javne vlasti u područjima **kulture, obrazovanja, turizma, zdravstva, gospodarstva** te razvijati socijalne i integracijske politike mjerama kao što su osnaživanje i proširivanje programa Ruksak pun kulture.

2.8 *Mediji*

Temeljna uloga medija je omogućiti građanima pravo na pravodobnu, cjelovitu i vjerodostojnu informiranost, čime mediji imaju status javnog dobra. Kako bi mediji ispunjavali tu svoju javnu funkciju, osigurati ćemo regulatorni okvir za njihovu održivost, uz sigurna i stabilna radna mjesta, stvoriti poticajno okruženje za razvoj medijskog pluralizma te osigurati neovisnost od političkih i tržišnih pritisaka.

MOŽEMO!

2. Pravedno i jednako društvo i država koja brine za ljude

2.8 Mediji

- 01** Depolitizirat ćemo imenovanja u regulatorna tijela i **osigurati političku neovisnost javnog medijskog servisa.**
- 02** **Osigurat ćemo sustavnu podršku novinarstvu** kroz javni fond za novinarstvo koji će potpore dodjeljivati temeljem jasnih kriterija i preporuka struke.
- 03** **Uvest ćemo obavezno izvještavanje o poslovanju od oglašavanja** svih medijskih pružatelja te državnih i javnih poduzeća.
- 04** **Uvest ćemo veće i transparentne javne potpore neprofitnim, lokalnim i medijima zajednice.**
- 05** **Odmah po dolasku na vlast, ukinut ćemo Lex AP te oblikovati mjere za suzbijanje SLAPP tužbi** kako bismo onemogućili političke pritiske na novinare.

2.9 *Mladi*

Naša vizija je povratak autonomije mladima. Provedbom našeg programa svi mladi će imati veće šanse odlučivati o svom životu, gdje i kako će živjeti te kako i za koga će raditi. Imat će pravo odlučivati o politikama koje se tiču njih i o radu institucija u kojima se nalaze. Moći će birati sadržaje koji ih zanimaju, a dostupne će im biti i kvalitetne zdravstvene i obrazovne institucije.

MOŽEMO!

2. Pravedno i jednako društvo i država koja brine za ljude

2.9 Mladi

MOŽEMO!

01 Spustit ćemo dobnu granicu za **glasanje na 16 godina**, uz uvođenje građanskog odgoja i obrazovanja.

02 Osigurat ćemo pravedno plaćene **studentske poslove**, a kontinuirani studentski rad priznavati u mirovinski staž. Mladima koji izađu iz sustava obrazovanja osigurat ćemo naknadu do pronalaska posla na period do 3 mjeseca.

03 Ulagat ćemo u brigu za **mentalno zdravlje djece i mladih**, naročito kroz veće zapošljavanje stručnjaka i mobilne timove u školama.

04 Povećavat ćemo **priuštivost stanovanja mladima** povećanjem javnog stambenog fonda, većom zaštitom najmoprimaca i izgradnjom stanova i studentskih domova koji će smanjiti pritisak na cijenu stanova u sveučilišnim gradovima.

05 Za 18. rođendan ćemo **svakoj mladoj osobi osigurati vaučer za kulturne i sportske sadržaje**.

2.10 Sport

Težimo stvoriti društvo u kojem su aktivnost i zdravlje dostupni svima i zato ćemo uvesti javno dostupne i inkluzivne sportske programe, kao i univerzalno dostupnu sportsku infrastrukturu. Naš fokus je na školskom i sveučilišnom sportu, sportskoj rekreaciji i sportu za sve društvene skupine i dobne kategorije, što nadilazi puko širenje baze aktivnih sportaša, te sport promatra kao disciplinu usmjerenu na osobni razvoj svakog pojedinca i sudjelovanje u zajednici.

MOŽEMO!

2.10 Sport

01 Obnavljat ćemo i jačati sportsku infrastrukturu u svim lokalnim sredinama: porezno ćemo rasteretiti trgovačka društva za donacije koje se vežu uz financiranje javne sportske infrastrukture; osigurat ćemo sredstva za minimalno jednu kapitalnu investiciju u sportsku infrastrukturu po županiji koja je u funkciji programa javnih potreba u sportu.

02 Pojačanim financiranjem ćemo **poticati razvoj školskog i sveučilišnog sporta**, uvest ćemo besplatne sportske programe u predškolske ustanove i dodatne sportske programe u škole.

03 Financirat ćemo sportske programe i programe sportske rekreacije koji uključuju različite skupine, s posebnim naglaskom na veće uključivanje žena u sport i na vodeće pozicije u sportu, osobe s invaliditetom, osobe starije životne dobi, LGBTQIA+ osobe, tražitelje međunarodne zaštite te migrantske radnike.

04 Uspostavit ćemo održivi sustav sporta u Hrvatskoj koji će kroz kvalitetno obrazovanje sportaša i trenera osigurati vrhunske rezultate na svim razinama, uz pravedne plaće za rad trenera.

Snažan i odgovoran javni sektor u službi građana

Osigurat ćemo zaokret od zapuštenih javnih institucija i poduzeća koji servisiraju klijentelističke mreže i privatne interese i pred kojima su građani prepušteni sami sebi.

Nasuprot tome, stvorit ćemo javni sektor koji će privlačiti radnike kvalitetnim uvjetima rada, savjesno upravljati javnim dobrom, jednako i pravedno tretirati sve građane i time ponovno graditi povjerenje građana u institucije.

1.

Javno dobro

2.

Reforma uprave i teritorijalni preustroj

3.

Porezna reforma

4.

Reforma pravosuđa

5.

Prostorno planiranje

3.1 *Javno dobro*

Nepotkupljivo i odgovorno upravljanje i borba za opće i javno dobro naše su temeljne vrijednosti. To smo pokazali na vlasti i u oporbi. Pokazali smo to u Saboru kada smo se zajedno na terenu s građanima izborili za to da pomorsko dobro i planinarski domovi ostanu dostupni svima. Pokazali smo to u Zagrebu gdje smo zaustavili prodaju najvrijednijih gradskih zemljišta i gradskih stanova te savjesno i odgovorno upravljamo prostorom.

MOŽEMO!

3. Snažan i odgovoran javni sektor u službi građana

3.1 Javno dobro

01 **Spriječiti ćemo zakonsko otimanje javnih dobara te uskratru njihove dostupnosti lokalnim zajednicama** kao što smo to radili kroz Sabor na temama plaža i planinarskih domova.

02 **Zaštitit ćemo od prekomjernog turizma građane** koje žive na obali ulaganjem u javne stanove za priuštiti najam, zaštitu obale od privatizacije i betonizacije, primjenu punih standarda UNESCO-ove zaštite Svjetske baštine, a osobito poštivanjem održivih kapaciteta gradova.

03 **Savjesno ćemo upravljati javnim resursima.** Aktivirat ćemo neiskorištene prostore u javnom vlasništvu i revitalizirati središta gradova koja često propadaju.

04 **Izmijenit ćemo referendumsko zakonodavstvo i olakšati provedbu lokalnih referenduma** (smanjenjem cenzusa i broja potrebnih potpisa) kako bi građani uistinu mogli odlučivati o temama bitnima za njihov život.

3.2 *Porezna reforma*

Izmijenit ćemo i uravnotežiti regresivni porezni sustav usmjeren na potrošnju, stimuliranje rentijerstva i štednju u imovini, smanjiti dohodovnu nejednakost i ravnomjernije raspodijeliti teret poreznih davanja.

Uvest ćemo porez na višak nekretninskog bogatstva ne samo kako bi se pravednije rasporedio porezni teret, nego i da se porezno destimulira spekulativno trgovanje nekretninama i zaustavi vrtoglavi rast cijena stambenih nekretnina. Konačno, uvest ćemo i dodatni porez na dobit koju trenutno u visokim stopama ostvaruju trgovina i bankarski sektor.

MOŽEMO!

3. Snažan i odgovoran javni sektor u službi građana

3.2 Porezna reforma

- 01** Uvest ćemo **četiri porezne stope poreza na dohodak** kako bismo uveli pravednije porezno opterećenje. Pritom će najniža porezna stopa biti niža od današnje početne stope.
- 02** Uvest ćemo **porez na višak nekretninskog bogatstva** oporezivanjem treće i progresivnim oporezivanjem svake daljnje stambene nekretnine u privatnom vlasništvu. Ovom porezu će podlijegati i nekorištene stambene nekretnine u vlasništvu pravnih osoba.
- 03** Proširit ćemo **krug obveznika poreza na dobit od otuđenja nekretnina** kako bi od ovog poreza bili oslobođeni samo oni vlasnici koji prodaju nekretninu koja im je osobno služila za stanovanje u svrhu suzbijanja spekulativnog trgovanja nekretninama.
- 04** Oslobođit ćemo od poreza na promet nekretninama **osobe koje stječu svoju prvu stambenu nekretninu**.

3. Snažan i odgovoran javni sektor u službi građana

3.2 Porezna reforma

05 Uvest ćemo **dodatni porez na dobit**. U sektoru trgovine kako bi se omogućilo da snižavanje stope PDV-a uistinu rezultira snižavanjem cijena, a u bankarskom sektoru zbog zarada komercijalnih banaka od kamata koje im isplaćuje HNB.

3.3

Reforma uprave i teritorijalni preustroj

Reformu javne uprave provodit ćemo kao prioritet iz Ureda premijerke, stvarajući okvir u kojem će se kvalitetni kadrovi odlučivati za karijeru u javnom sektoru, što će osigurati i kvalitetnije javne usluge za građane. Prema građanima javna uprava će se voditi njihovim životnim i poslovnim situacijama uz obaveznu primjenu sustava upravljanja kvalitetom.

Teritorijalnom preustroju pristupit ćemo kroz razvoj funkcionalno održivijih regija koje mogu biti nositeljice regionalnog razvoja te kroz dugoročno smanjenje broja županija, gradova i općina, ne zbog pukog smanjenja broja, nego s namjerom da osiguramo kapacitete za pružanje javnih usluga jednake kvalitete na ukupnom teritoriju Hrvatske.

MOŽEMO!

3. Snažan i odgovoran javni sektor u službi građana

3.3 Reforma uprave i teritorijalni preustroj

- 01** Koordinirat ćemo **reformu javne uprave**, usklađivati resorne politike i pratiti provedbu javnih politika direktno iz Ureda premijerke te ćemo na taj način s najviše razine vlasti preuzeti odgovornost za provedbu ove reforme.
- 02** Privući ćemo **najbolje kadrove u javni sektor**. Uvest ćemo obaveznu primjenu kompetencijskog okvira pri postupcima odabira zaposlenika, ulagati u razvoj njihovih karijera, uz postupno povećavanje plaća za dostizanje prosjeka EU, te osnažiti Državnu školu za javnu upravu i profesionalno usavršavanje službenika.
- 03** Ujednačavanjem primjene Zakona o upravnom postupku, omogućit ćemo građanima i gospodarstvenicima predvidljivost i brže postupanje u ispunjavanju njihovih prava.
- 04** Uz stručnu i javnu raspravu, započet ćemo **teritorijalni preustroj** čija svrha nije puko smanjenje broja općina i županija već stvaranje kapaciteta za pružanje javnih usluga jednake kvalitete na ukupnom teritoriju Hrvatske. Regionalnim razvojem upravljat ćemo na razini regija, uz razvojne agencije koje će koordinirati projekte od regionalnog značaja.

3.4 ***Reforma pravosuđa***

Cilj našeg programa za pravosuđe je vraćanje povjerenja u sustav, što namjeravamo postići mjerama usmjerenima na osiguranje uvjeta za neovisno djelovanje državnog odvjetništva i sudova na svim razinama, povećanjem efikasnosti, uključujući unaprjeđenje sustava upravljanja državnim odvjetništvom i sudovima, te osiguranjem kvalitete pravosuđa.

Razvit ćemo sustav alternativnih rješavanja sporova, te unaprijediti ljudske, financijske i tehničke kapacitete pravosudnog sustava. Vladavina prava potvrđivat će se odnosom prema onima koji su na pozicijama moći u sferi politike i gospodarstva.

MOŽEMO!

3.4 Reforma pravosuđa

- 01** Odmah po dolasku na vlast **smijenit ćemo Turudića**. Izmijenit ćemo Zakon kojim se definira način suradnje s Uredom europskog javnog tužitelja – umjesto Glavnog državnog odvjetnika, zadnju riječ u slučaju sukoba nadležnosti između DORH-a i Ureda EPPO-a imat će Vrhovni sud.
- 02** Uvest ćemo **profesionalne menadžerske pozicije na sudove** i u državnoodvjetničke organizacije, kako bi se suci i pravosudni dužnosnici u potpunosti mogli posvetiti pravnim poslovima

- 03** Osigurat ćemo stabilnost procedure imenovanja pravosudnih dužnosnika uz sudsku kontrolu postupka i odluka o imenovanju temeljem kriterija integriteta i stručnosti, kako bi se u sustav regrutirali najbolji kandidati.
- 04** Uvest ćemo **objektivne kriterije za izbor sudaca iz sudačkih i nesudačkih redova**, uz propisivanje obaveze imenovanja 1/5 sudaca iz redova sveučilišnih nastavnika, uglednih pravnih stručnjaka i odvjetnika te tako smanjiti zatvorenost sustava i privlačiti neovisan i stručan kadar.

3. Snažan i odgovoran javni sektor u službi građana

3.4 Reforma pravosuđa

05 Uvest ćemo **mjere stimuliranja mirnog i alternativnog rješavanja sporova**, kako bismo smanjili opterećenost sudova i ubrzali rješavanje postupaka.

3.5 *Prostorno planiranje*

Naglasak stavljamo na prostorno planiranje koje polazi od zaštite i odgovornog upravljanja prostorom, veće participacije građana, te unapređenja zakonskog i institucionalnog okvira u suradnji sa strukom, s ciljem stvaranja kvalitetno izgrađenog i javno dostupnog prostora, zaštite okoliša i prilagodbe izmijenjenim klimatskim uvjetima.

MOŽEMO!

3. Snažan i odgovoran javni sektor u službi građana

3.5 Prostorno planiranje

01 **Zaustavit ćemo nekontrolirano širenje urbaniziranog prostora i bespravnu gradnju**, zaštititi i odgovorno upravljati neizgrađenim zemljištem i javnom imovinom te pokrenuti revitalizaciju zapuštenih i devastiranih područja mjerama urbane obnove središta gradova i sanacije zapuštenih prostora legalizirane bespravne gradnje.

02 Donijet ćemo mjere za sprečavanje špekulativne, nekvalitetne i turizmu namijenjene stambene izgradnje te ćemo **poticati razvoj priuštivih i neprofitnih modela stanovanja** uvođenjem kategorije priuštivog stanovanja u prostorno planske dokumente

03 **Jačat ćemo participaciju građana u prostornom planiranju**, uvođenjem preporuka i propisa za kvalitetno sudjelovanje u procesima prostornog planiranja i poticanjem instrumenata direktne lokalne demokracije poput vijeća građana i lokalnih referenduma.

Sigurne i solidarne: ravnopravnost, ljudska sigurnost i otpornost na klimatske promjene

Ostvarit ćemo zaokret od društva koje se gradi na strahu od stalnih kriza, netrpeljivosti prema manjinama i nasilju koje se očituje u obitelji, prema slabijima, u svakodnevim susretima, školi i drugim institucijama.

Nasuprot tome, ostvarit ćemo društvo koje je ravnopravno, solidarno i aktivno u globalnim odnosima te s nadom gleda prema budućnosti u kojoj je dobrobit svake osobe neraskidivo vezana za izgradnju dobrobiti zajednice – kroz otpornu ekonomiju, državu koja skrbi i pravedne institucije.

1.

Rodna ravnopravnost

2.

Prava LGBTQIA+ osoba

3.

Migracije i međunarodna solidarnost

4.

***Prilagodba i otpornost na
klimatske promjene***

6.

Ljudska sigurnost

7.

Vanjska politika

4.1 *Rodna ravnopravnost*

Beskompromisno ćemo se boriti za rodnu ravnopravnost na svim poljima. Osigurat ćemo dostupnu zdravstvenu skrb ženama, suzbijati rodno uvjetovano nasilje, rasteretit ćemo žene poslova skrbi i omogućiti im jednakost na tržištu rada.

MOŽEMO!

4. Sigurne i solidarne: ravnopravnost, ljudska sigurnost i otpornost na klimatske promjene

MOŽEMO!

4.1 Rodna ravnopravnost

01 Osigurat ćemo uvjete za **dostupnu i besplatnu skrb za reproduktivno zdravlje žena** u primarnom zdravlju; pravo na **dostupan i besplatan pobačaj** u svim javnim ustanovama i vraćanje pobačaja u Ustav; pristup medicinski potpomognutoj oplodnji samicama i životnim partnericama; menstrualne potrepštine u obrazovnim i javnim ustanovama.

02 U potpunosti ćemo primijeniti Istanbulsku konvenciju, **osigurati financijsku, stambenu, psihosocijalnu i pravnu podršku žrtvama nasilja**, dovoljan broj skloništa i kriznih centara za pomoć, osigurati žurno odvijanje istraga i sudskih postupaka kad se radi o nasilju u obitelji.

03 **Smanjivat ćemo rodni jaz** u pogledu, napredovanja i zapošljavanja, zaštititi trudnice koje rade na određeno, uvesti staž tijekom korištenja rodiljnog dopusta, povećati naknade za roditeljski dopust te poticati očeve da ga koriste.

04 **Rasteretit ćemo žene skrbi za djecu i starije** kroz veću dostupnost vrtića, ali i razvoj usluga u zajednici za starije i osobe s invaliditetom.

4.2 ***Prava LGBTQIA+ osoba***

Za LGBTQIA+ osobe tražimo izjednačavanje prava u svim domenama života. Omogućit ćemo za LGBTQIA+ osobe udomiteljstvo i posvajanje, razvit ćemo sveobuhvatnu psihosocijalnu podršku, dostupnu zdravstvenu skrb te ih dodatno zaštititi od diskriminacije.

MOŽEMO!

4. Sigurne i solidarne: ravnopravnost, ljudska sigurnost i otpornost na klimatske promjene

4.2 Prava LGBTQIA+ osoba

- 01** Izmijenit ćemo Obiteljski zakon te druge zakone i podzakonske akte kako bismo **definirali zajednicu istog spola kao obitelj** te omogućili roditeljstvo, posvajanje i druga prava iz socijalne skrbi.
- 02** Razvit ćemo sveobuhvatnu mrežu psihosocijalne podrške LGBTQIA+ osobama u okviru sustava javnog zdravstva, socijalne skrbi i OCD-a.
- 03** Osigurat ćemo transrodnim osobama **dostupnu i priuštivu zdravstvenu skrb**.
- 04** Osigurat ćemo prostorne i financijske resurse za LGBTQIA+ organizacije; kao predstavnici vlasti sudjelovati u Povorkama ponosa; sustavno ćemo suzbijati diskriminaciju prema LGBTQIA+ osobama u javnoj upravi i društvu u cjelini.
- 05** Dodatno ćemo **zaštititi žrtve slučajeva zločina iz mržnje** žurnim postupanjem na temelju prijave, osiguravanjem psihološke podrške te oslobađanjem žrtava od plaćanja sudskih pristojbi.

4.3

Migracije i međunarodna solidarnost

Donijet ćemo novu migracijsku i integracijsku politiku temeljenu na zalaganju za ljudska i radnička prava, ravnomjernoj raspodjeli odgovornosti među zemljama EU i međunarodnoj solidarnosti te osigurati sigurne i legalne načine migracija i human sustav azila.

Spriječit ćemo izrabljivanje stranih radnika i omogućiti njihovu integraciju. Podizanjem kvalitete života zaustavljat ćemo trend iseljavanja i poticati povratak naših građana iz dijaspe.

MOŽEMO!

4. Sigurne i solidarne: ravnopravnost, ljudska sigurnost i otpornost na klimatske promjene

4.3 Migracije i međunarodna solidarnost

01 Umjesto stihijskog zapošljavanja prema potrebama individualnih poslodavaca, država će određivati **društvene potrebe za kvalificiranim radnicima kroz tripartitni dijalog**. Radne dozvole nećemo vezati uz poslodavce već uz kvalifikacije potrebne na tržištu rada. Stalnu ovisnost o migracijama smanjit ćemo dužim trajanjem dozvola i spajanjem obitelji, sustavnim poboljšavanjem uvjeta rada za sve, stipendiranjem deficitarnih i zelenih zanimanja.

02 Razvit ćemo **okvir integracije** kroz uključivanje poslodavaca, organiziranje tečajeva jezika i dokvalifikacija, orijentacijskih tečajeva upoznavanja s hrvatskim društvom, programa interkulturene razmjene, spajanje obitelji i sprječavanje diskriminacije.

03 **Spriječiti ćemo izrabljivanje stranih radnika i damping cijena rada:** snažnije regulirati agencije za posredovanje pri zapošljavanju, spriječiti zloupotrebu rada stranih radnika, poticati širenja granskih kolektivnih ugovora i jačati inspekcije rada.

4. Sigurne i solidarne: ravnopravnost, ljudska sigurnost i otpornost na klimatske promjene

4.3 Migracije i međunarodna solidarnost

MOŽEMO!

04 Zaustavit ćemo nasilno potiskivanje na granicama i omogućiti **sigurne i legalne načine migracije**. Kroz razvojnu suradnju s drugim zemljama EU uložiti ćemo napore da se spriječe uzroci prisilnih migracija kao što su ratni sukobi ili neimaština.

05 Podizanjem kvalitete života (priuštivo stanovanje, dostupni vrtići, dostupno javno zdravstvo i kvalitetne socijalne usluge) **poticati ćemo povratak naših građana iz inozemstva**. U vanjskopolitičkom djelovanju povezivat ćemo se s građanima koji su iselili, vraćati njihovo povjerenje u hrvatsko društvo i koristiti profesionalni i znanstveni kapacitet koji postoji van granica RH.

4.4

Prilagodba i otpornost na klimatske promjene

Cilj našeg programa je provoditi odgovorne politike koje će raditi na prilagodbi i otpornosti kako bi se suzbile negativne posljedice klimatskih promjena poput ekstremnih temperatura, razdoblja suša, požara, polava ili olujnih nevremena koje nažalost već osjećamo. Jačanjem prilagodbe i otpornosti na klimatske promjene jačat ćemo i sigurnost naših građana.

MOŽEMO!

4. Sigurne i solidarne: ravnopravnost, ljudska sigurnost i otpornost na klimatske promjene

4.4 Prilagodba i otpornost na klimatske promjene

01 Razmotrit ćemo **uspostavu Klimatskog savjeta**, stručnog tijela koje će pratiti i savjetovati vladu po pitanjima obaveza u postizanju klimatske neutralnosti i izgradnje otpornosti.

02 Prilagodit ćemo protokole zaštite na radu uzimajući u obzir posljedice klimatskih promjena, pogotovo rad na visokim temperaturama.

03 Prostornoplanskom regulativom ćemo poticati gradove da doprinesu ublažavanju klimatskih promjena kroz širenje urbanog zelenila, dvoreda, parkova i urbanih šuma. **Prioritet je i prilagodba objekata u kojima borave najranjiviji** – bolnica, domova za starije, vrtića i škola na toplinske udare – primarno kroz energetska obnovu i ugradnju sustava rashlađivanja.

4. Sigurne i solidarne: ravnopravnost, ljudska sigurnost i otpornost na klimatske promjene

4.4 Prilagodba i otpornost na klimatske promjene

04 U ruralnim krajevima ćemo poticati **otpornost osnaživanjem obiteljskih gospodarstava** za ekološku proizvodnju, značajnim ulaganjima u sustave retencije vode te sustave navodnjavanja poljoprivrednih površina.

05 Povećat ćemo **ulaganja u održavanje kritične infrastrukture**, naročito vodne infrastrukture poput prirodnih i renaturaliziranih poplavnih područja, oteretnih kanala na rijekama, ustava na potocima i bolje mreže odvodnje.

4.5 *Ljudska sigurnost*

Izgradnja ljudske sigurnosti podrazumijeva smanjenje društvenih nejednakosti, zaštitu zdravlja, očuvanje okoliša, suzbijanje diskriminacije, mržnje i nasilja, kao i osiguranje pravne sigurnosti. Suočeni s klimatskim promjenama, radit ćemo na reformi tradicionalnih sigurnosnih institucija i obnoviti sustav civilne zaštite koji bi trebao uključivati građane i biti odgovor na brojne sigurnosne izazove.

MOŽEMO!

4.5 Ljudska sigurnost

- 01** Ojačat ćemo i ulagati više sredstava u sustav civilne zaštite, nastaviti profesionalizaciju i izgraditi cjelovit koordiniran sustav između danas zasebnih sastavnica civilne zaštite koji će se oslanjati i na volonterstvo građana.
- 02** Osigurat ćemo značajnija proračunska sredstva za pomoć građanima čija imovina strada od posljedica prirodnih nepogoda. Osnovat ćemo izvanproračunski fond civilne zaštite za zaštitu i spašavanje, što se godinama najavljuje, ali se nikada nije provelo.

- 03** Ojačat ćemo flotu protupožarnih aviona i postati regionalni EU centar za upravljanje gašenjem požara.
- 04** Izmijenit ćemo zastarjeli Zakon o sigurnosno-obavještajnom sustavu u pogledu tajnih mjera prikupljanja podataka, jasnije ćemo definirati sustav sigurnosnih provjera te depolitizirati Vijeće za građanski nadzor sigurnosno obavještajnih agencija i dati mu veće ovlasti.

4.6

Vanjska politika

Naša vanjska politika usmjerena je na jačanje pozicije RH u Europi i svijetu, a provodit ćemo je u skladu s nama bliskim vrijednostima: klimatskom pravdom, izgradnjom mira, rodnom ravnopravnošću i solidarnošću.

MOŽEMO!

4.6 Vanjska politika

- 01** Daleko više ćemo se fokusirati na **suradnju na zelenoj i pravednoj tranziciji**, djelovat ćemo u polju klimatske diplomacije, pokretati inicijative sa susjednim zemljama i zemljama EU po pitanju dekarbonizacije i postizanja klimatske neutralnosti.
- 02** Promicat ćemo **politiku izgradnje mira, ljudskih prava, prevencije i razrješenja sukoba**, kako u javnom djelovanju tako i kroz institucije kao što su UN i Vijeće Europe. Izražavamo punu solidarnost s Ukrajinom i zahtijevat ćemo nastavak pružanja podrške Ukrajini. Zahtijevamo prekid vatre u Gazi, rješenje dvije države za trajni mir te priznanje **Palestine** kao neovisne i suverene države.
- 03** Sa zemljama regije surađivat ćemo na ulasku u EU, rješavanju otvorenih bilateralnih pitanja i **podržavati u njima snage koje doprinose demokratizaciji i oporavku zemalja u regiji**. Radit ćemo zajedno na zaštiti okoliša, nadasve Jadrana, te boljoj prometnoj povezanosti, pogotovo željeznicom.
- 04** Ojačat ćemo ulogu veleposlanstava u pripremi projekata međunarodne razvojne suradnje, u procesima upravljanja migracijama, ali i u jačanju i promicanju kulturno-umjetničkih i znanstvenih programa u inozemstvu.

ZAMISLI
DRUGAČIJU
HRVATSKU.